

VU Research Portal

Geloven in veiligheid [Bespreking van: H. Moors, B. Rovers (2008) Geloven in veiligheid: tegendraadse perspectieven]

van Steden, R.

published in

Openbaar bestuur
2009

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van Steden, R. (2009). Geloven in veiligheid [Bespreking van: H. Moors, B. Rovers (2008) Geloven in veiligheid: tegendraadse perspectieven]. *Openbaar bestuur, februari*, 33-34.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Hans Moors & Ben Rovers, *Geloven in veiligheid: tegendraadse perspectieven*. Den Haag: Boom, 2007, ISBN 978 90 5454 841 6.

Wie dit boek aanschaft, krijgt ‘twee voor de prijs van één’. Het boek bevat een bundeling van redes die Hans Moors en Ben Rovers hebben uitgesproken bij hun benoeming tot lector aan de Avans Hogeschool. Beide auteurs stellen de lezer een frisse blik in het vooruitzicht die verder reikt dan de doorsnee blik op (on)veiligheid: de bestrijding van criminaliteit, overlast en ander onmaatschappelijk gedrag. In tegenstelling tot deze ‘anti-ambitie’ bepleiten zij een positieve en praktische kijk op veiligheid. Moors opent met een aangenaam beschouwend artikel. De kern van zijn betoog is dat het in veiligheidsland vaak aan diepgang en coherentie ontbreekt. Zowel wetenschappers als beleidsmakers hebben te weinig oog voor de cultuurhistorische context van veiligheid en de sturing ervan. Deze blinde vlek staat een goed begrip van problemen en oplossingsrichtingen in de weg. Sterker nog, veel studies leiden, aldus Moors, aan ‘persistente -ismen’, wat negatieve beeldvorming alleen maar versterkt. Vooral criminologen zijn te veel bezig met het heden (chronocentrisme), leggen de nadruk op specifieke (etnische) uitgangspunten (parochialisme), zijn dol op uitzonderlijke en extreme situaties (exceptionalisme), wentelen zich in pessimistische analyses (catastrophisme) en werken graag met stereotypen (singularisme). Zo, dat kan menig onderzoeker in zijn of haar zak steken! Moors kiest voor een langetermijnperspectief bij het zoeken naar verklaringen voor bijvoorbeeld de neergang van een buurt en het ontzenuwen van mythen die hierover de ronde doen. Nu maar afwachten of de praktijkgerichte omgeving van het hbo warm loopt voor dergelijke exercities.

Bijdrage nummer twee heeft eveneens een ambitieuze, zij het iets concretere, insteek: de aanpak van jeugdcriminaliteit. Rovers zet kanttekeningen bij gangbare *what works*-benaderingen die regelmatig weinig effectief zijn, omdat ‘het wetenschappelijk perspectief (onderzoeksperspectief) dominant is en het praktijkperspectief daaraan ondergeschikt’. Tegelijkertijd vindt Rovers de negatieve houding van *nothing works*-somberaars moreel verwerpelijk. Academics zijn het aan de samenleving verplicht oplossingen aan te dragen. Niemand heeft immers baat bij jeugdige criminele carrières en alle schade die deze jongeren zichzelf en anderen berokkenen. Vanuit dit respectabele vertrekpunt breekt de lector een lans voor wat hij het ‘*belief*-effect’ noemt. Het gaat om de idee dat hoopvolle verwachtingen de loop van gebeurtenissen positief kunnen beïnvloeden. Maatschappelijke afwijzing van (beginnende) criminelen en een fatalistische houding tegenover *what works*-beginselen dragen alleen maar bij tot neerwaartse spiralen. Het *belief*-effect is derhalve van vitaal belang als dragende grond onder de aanpak van jeugdcriminaliteit. In de woorden van Rovers: ‘een interventie is succesvoller wanneer een groter aantal betrokkenen gelooft in het succes ervan’. Hij trekt hierbij een analogie met wat in de geneeskunde als het ‘placebo-effect’ bekend staat. Het idee dat iets werkt (positieve betekenisverlening) is van invloed op of een pil het gewenste effect heeft. Een interessante hypothese, ook voor de sociale wetenschappen.

Ronald van Steden, Vrije Universiteit Amsterdam